

sysslor, som redan för längesedan äro afskaffade, och densamma i öfrigt bringas i öfverensstämmelse med nu gällande grundlagar och strafflag.

Och får jag anhålla att denna min motion remitteras till Konstitutions-Utskottet.

Stockholm den 27 Januari 1871.

Carl G. Mörner.

N:o 14.

Af Herr Nils Samuel von Koch: Om upprättande af en stamtrupp i Blekinge och marinregementets indragning.

Då jag ännu saknar visshet derom, att Kongl. Maj:ts nådiga Proposition angående organisationen af landets försvar kommer att innehålla hvad jag för *syd-östra* delens af *Sverige* trygghet anser nödigt och för dess välstånd nyttigt, samt denna ort hitintills blifvit nästan alldeles förbisedd och befinner sig i afseende å försvaret i ett särdeles vanlottadt och betänkligt tillstånd, nödgas jag nu förnya de tre motioner N:is 38, 39 och 40, jag i detta ämne sista riksdagen väckte.

Detta memorial innehåller den 1:sta, hvarigenom jag vördsamt föreslår:

att Riksdagen beviljar anslag till och för sin del beslutar upprättandet af en stamtrupp af omkring 500 man, förlagd och spridd å landet i Blekinge län, samt att Marinregementet alldeles indrages.

Här vill jag nu nämna, att i detta ämne, likasom i afseende å de två andra förslagen, jag ställt på mig, såsom motionär, den, efter min tanke, nödvändiga fordran vid reorganisationer, att de kunna verkställas *utan nya skatter*, än mindre *nya statslän*, och så, att blott förut befintliga tillgångar användas på ändamålsenligare sätt.

Angående särskildt den föreslagna stamtruppen i Blekinge inträffar den för ögonblicket beklagliga, men kanske för framtiden lyckosamma tillfällighet, att Blekinges försvar synes vara = noll, en »tabula rasa», ett fält, på hvilket man ju

derföre kunde, åtminstone utan fara att få något sämre, hängifva sig åt försöket att närma sig de önskingar i afseende å en stamtrupp, derom jag föreställer mig flertalet af medborgare nästan äro ense.

Jag vill derföre antyda, att jag såsom *grunder* och *mål* vid organisationen vill hafva uppmärksamheten ständigt riktad deruppå:

att kunskap är makt och sedlighet, dygd en ändå större;

att den stamtrupp, kring hvilken ung och gammal »man ur huse» förtroende- och förtröstansfullt skall sluta sig vid tillfällen af yttre eller inre faror, bör vara, så vidt möjligt är, sådan att hwarenda man af stamtruppen jemte det han är undervisare — instruktör — äfven är uppfostrare, så till vida, att lärjungarne blicka upp till lärarne, såsom en föresyn i laglydnad, sedlighet, ordentlighet, arbetsamhet och yrkesskicklighet;

att man strängt vidhåller icke de små, af tidsförhållandena beroende bisakerna uti indelningsverket, men dess stora grundtanke, den nemligen, att de krigsmän, hvilka ej tillhöra vapen, uti hvilkas öfning hela deras tid alltid måste användas, böra under freden, jemte krigarnes, utöfva ett annat medborgerligt yrke, på det nyttig arbetskraft icke måtte spillas, det länge föraktade fredliga arbetet äfven får en liten, men väl behöflig del af det krigiskas ära, samt framförallt sysslolösheten — det ondas upphof — icke måtte blifva regel, arbetet undantag, inom det yrke Sveriges bildade ungdom väl länge fortfarande kommer att med förkärlek välja; samt

att den största möjliga utveckling af själs- och kroppskrafter jemte för det dyra fosterlandets försvar fullt nödig färdighet uti vapnens bruk hos hela den manbara befolkningen må vinnas med minsta uppoffring af penningar och af fullvärdta mäns, särdeles för moderneringen, dyrbara och här korta arbetstid.

Förslag

till ordnande af en *stamtrupp i Blekinge, förlagd å landet i stället för i Carlskrona.*
Tillgångar minst:

Kongl. Maj:t har föreslagit, att utaf *nuvarande anslag* till Marinregementet, omkring 273,000 R:dr, skulle användas till en i Carlskrona förlagd *värjvad* skarp-
skyttekorps . . . . . R:dr 225,036: 85.

(utom tillfälliga 21,000)

Vakansafgifter, samt uppsättning af soldater, beräknas för:

Blekinges båtsmän:

1,500 af indelningen efter minst 60 R:dr	»	90,000: —
27 af frälseroteringen dito 65 »	»	1,755: —
33 af städernas	} beräknas icke.	
30 af extra roteringen		

Summa R:dr 316,791: 85.

Utgifter högst:

1:o.	Aflöning för befäl det belopp (men med någon olika fördelning) Kongl. Maj:t äskat för Hallands fältjägarekorps . . .	R:dr	45,650: —
2:o.	Aflöning åt manskap:		
	a) 200 <i>beväringssoldater</i> å 50 R:dr . . .		10,000: —
	b) 300 <i>stamtrupp-soldater</i> å 120 » . . .		36,000: —
	c) 200 <i>reserv-stamtrupp- d:o</i> å 20 » . . .		4,000: —
3:o.	Årlig <i>beklädnad</i> m. m., beräknad enligt Kongl. Maj:ts Proposition å 19: 85, för 700 man	»	13,895: —
4:o.	Årlig <i>vapenöfningskostnad</i> , beräknad enligt Kongl. Maj:ts Proposition å 16 R:dr, för 500 man	»	8,000: —
5:o.	<i>Årliga arfvoden</i> åt:		
	a) <i>Befäl, underbefäl och öfrige lärare</i> vid en i Carlskrona förlagd, från den 1 November till den 1 Maj eller 6 månader årligen, öppen sydöstra Sveriges <i>bildningsanstalt för befäl, vapenmästare och stamtruppsoldater</i> jemte rekrytskola; förslagsvis beräknas 50 R:dr per dag 180 dagar	»	9,000: —
	b) 48 å landet bosatte <i>vapenmästare</i> , af hvilka hvarje kompani-aflönings-direktion skulle ega bland de dertill af stamtruppens befäl och underbefäl kompetenta antaga tillsvidare eller på viss tid 12. Arfvodena torde helst böra bestämmas till visst belopp för hvarje inom vapenmästarens distrikt bosatt, af denne, i vapenöfning och målskjutning, så <i>öfvad</i> yngling, att han vid inträde uti <i>beväringssoldat</i> , eller vinner befrielse från af Kongl. Maj:t bestämd del utaf <i>beväringsexercis</i> (ett år?); förslagsvis beräknas att 300 R:dr erfordras för hvarje vapenmästare	»	14,400: —
6:o.	<i>Underhåll och hyra</i> i 180 dagar för t. ex. 100 elever i bildnings-anstalten bland <i>beväringssoldaterna</i> vid Blekinge stamtrupp (helst genom inackordering i aktade familjer), beräknas förslagsvis å $\frac{2}{3}$ R:dr pr dag	»	12,000: —
7:o.	<i>Skjutbanor</i> , ammunition, priser och uppmuntringar under frivilliga öfningar, hos vapenmästare, af ungdom (mellan 15—21 år) förslagsvis beräknad till	»	11,146: 85.
		R:dr	164,091: 85.
	<i>Öfverskott</i> att användas för Fjerde eller Femte Hufvudtitelns andra behof ett belopp, motsvarande 100 R:dr för hvarje af de i Blekinge till indragning af mig föreslagna 1,527 båtsmän, eller	»	152,700: —
		Summa R:dr	316,791: 85.

Vördsamt förslag

angående hvad som torde böra iakttagas vid uppsättande af en stamtrupp i Blekinge.

1:o. Så snart afsedda tillgångar medgifva, sker till en början *provisorisk* uppsättning med kommenderadt eller tillförordnad befäl.

2:o. I Carlskrona tillsättes af Kongl. Maj:t en stamtruppens aflönings-direktion. Inom hvarje kompani besörjer kompanichefen, biträdd af socknens rusthållares ombud, för socknen aflöningen och manskapets antagning.

3:o. Alla besparingar genom afgang från Marinregementet och alla afgifter för vakanta nummer af indelnings- och frälseroterings-båtsmän öfverlemnas tills vidare, eller intill dess årliga beloppet uppgår till beräknade behovet, 164,000 R:dr, åt stamtruppens aflönings-direktion och göras fruktbara genom deposition i bank-inrättning eller på sätt Kongl. Maj:t förordnar.

4:o. När stamtruppens aflönings-direktion anser tillräckliga medel samlade för att börja uppsättningen, anmäles det hos Kongl. Maj:t.

5:o. Nya kontrakt uppgöras genast med rust- och rotehållare, innehållande bland annat:

att, från och med den dag båtsman blifvit antagen till *volontärsoldat* vid stamtruppen, befrias roten från deltagande i kostnaden för karlens beklädnad, men bör deremot, så länge denne såsom *volontärsoldat* kvarstår, till honom utgifva, antingen allt hvad han såsom båtsman varit *lagligen* berättigad af *roten* erhålla, eller ock vissa andra bestämda, i kontraktet *noggrannt* upptagna belopp i penningar, varor eller förmåner, hvilka kompani-befälhafvaren anser deremot *fullt* svarande och genom underskrift af kontraktet såsom sådana godkänner;

att, när båtsmans-vakans inträffar, skall från och med den dag, då, enligt nu gällande stadgande, rekrytering bort ske, erläggas en *ständig* vakansafgift af 60 (65) R:dr, eller, om sådant af rust- och rotehållaren i kontraktet förbehålles, mot den kontanta vakansafgiften svarande spanmål, beräknad till det värde, dermed kronotionde i orten löses;

att i kontrakten för Blekinge göras samma förbehåll som för Södra Møre äro förbehållna uti den af Herr vice Talmannen uti Andra Kammarén väckta motionen, N:o 192, pag. 18 och 19 under Litt. c, d och e; samt

att rustnings eller roterings fullgörande omedelbart, genom karls insättande, icke vidare får äskas af eller från rote, för hvilken, enligt kontrakt, *ständig* vakansafgift börjat att erläggas.

6:o. För *Blekinge* stamtrupp meddelas så beskaffade särskilda föreskrifter, att icke någon tillåtes såsom befäl eller underordnad inträda eller längre tjenstgöra eller kvarstå vid stamtruppen, än han, genom oförvitlig vandel, sedlighet, nykterhet och arbetsamhet lemnar ett, åtminstone i Blekinge landsbygd, högst nödigt föredöme, samt dymedelst ock kan erhålla den aktning och det anseende, som, alltid för befallande behöfligt, är det kanske mest för dem, under hvilkas befäl och ledning man påräknar, att män af alla ålders-, bildnings- och samhällsklasser, vil-

ligt

ligt och förtröstansfullt skola ställa sig i ledet; när yttre eller inre fredsstörare hota hemmen.

7:o. Vid stamtruppens *första* uppsättning må dervid anställas en till nu vanlig indelad soldat, duglig, ansedd och särdeles väl vitsordad tjenstgörande båtsman, såsom *volontär-soldat*, emot åtnjutande af ofvannämnda löneförmåner från roten, så länge han, såsom *volontär-soldat*, kvarstår.

8:o. Sedermera insättes vid stamtruppen icke någon, som är öfver 21 (?) år gammal och som icke redan utmärkt sig för hedrande uppförande och en för sina år ovanlig färdighet i vapenföring. Sådan yngling kan då antagas till *beväringssoldat*.

9:o. I bildningsanstalten för stamtruppen kan skicklig och pålitlig *volontär-soldat*, samt *beväringssoldat* insättas. Efter der genomgångna stadgade prof, kunna de derpå befordras till *stamtrupps-soldater*.

10:o. Såsom ständigt *tjenstgörande soldat* får icke någon kvarstå längre än till fyllda 35 (40) år, såsom *korpral* (befäl?) ej längre än till fyllda 40 (45). — Sedan kunna de få *stadna* vid reserven till fyllda 45 (50) år.

11:o. Ingen lega erlägges och ingen förpligtas, att *under fredstid*, längre än han önskar, tjena vid stamtruppen, vid hvilken det är en utmärkelse och ett bevis på medborgerligt anseende att både anställas och få *quarstadna*. Hvarje, ehuru kort *tjenstgöring* der lemnar dessutom alltid ett »plus» till skicklighet i vapenföring inom orten.

12:o. Då för stamtruppers upprättande och för en dylik ny organisation samt duglighet att dervid användas inga förberedelser egt rum och dervid icke på någon erfarenhet kan byggas, iakttages, att icke någon till en början tillsättes genom fullmakt, utan, såsom antydt är, endast genom *kommendering* eller på grund af förordnande på behaglig tid. Ytterligare skäl härtill förefinnes deruti *dels* att icke någon af befälet borde erhålla lön på stat vid stamtruppen, som icke vid denas »*bildningsanstalt*» dertill blifvit förklarad *kompetent*, *dels* att behöfligheten af på *stat uppförda regements-prester*, läkare, *auditörer*, *skrifvare*, *väblar*, *handverkare* med mera, väl icke torde vara ådagalagd. Göromålen för de flesta af dessa *godtgöras* alltför öfverflödigt i *fredstid* och få af dem torde kunna påräknas utgå i krig. I Blekinge, likasom förmodligen å många ställen, kunde man lätt, genom efter arbetet lämpade fullt tillräckliga *arfvoden*, få göromålen af skicklige män, vid stamtruppen, *bestridda* och dymedelst vinna en väl behöflig tillgång af *tjenstgöringspenningar* åt de fyra kompanichefer och fyra *subaltern-officerare*, hvilka *alltid* borde vistas inom hvarje kompani och der äfven på utsatta tider *exercera* och öfva den till en början »*frivilliga landstorm*», hvilken jag hoppas kring en *sådan* stamtrupp snart torde kunna organiseras.

13:o. Vid stamtruppens *bildningsanstalt* och *rekrytskola*, der två kurser, hvardera å sex månader, beräknas för eleverna, böra dessa, för att vänjas och beredas tillfälle till annan nyttig medborgerlig verksamhet och ökad inkomst både under

och efter tjänstetiden (indelningsverkets stora grundtanke), äfven utbildas för annat yrke, t. ex. till skickliga instruktörer och undervisare uti icke militära ämnen, der dylika å tjänstgöringsscrterna anses för tillfället behöfliga. För närvarande är särdeles inom Blekinge föga odlade, kärraktiga, skogsbygd stort behof af undervisning i afvägning, afdikning, kunskap om jord- och torfarters sammansättning och i handaslöjder lämpliga för husfliten. I allmänhet är ock än brist på skickliga skollärare.

14:o. För hvar stamsoldat, korporal eller högre befäl vid stamtruppen utöfvande person, insättes utaf lön eller arfvode $\frac{1}{20}$:del uti sparbank och $\frac{1}{50}$:del uti ränteförsäkringsanstalt, med vilkor att besparingarne först efter fyllda 50 (55) år få tillgodonjutas.

Ehuru för ögonblicket all tanke på något försvar af Carlskrona och Blekinge synes alldeles öfvergifven, bör dock jag, som påyrkar ett sådant försvar, säga något till mötande af invändningen, att Marinregementets bibehållande fordras såsom garnison i Carlskrona. I förbigående anmärker jag dervid först mot dem, hvilka anse fästningen vid fiendens anmalkande böra demoleras eller — utrymmas, att en sådan fästning är väl icke värd i fredstid påkosta en garnison, deraf *en del* kostar 273,000 eller 225,000 R:dr.

Men jag antager tills vidare att *sydöstra delen af Sverige* icke bör endast fortfarande under freden utsugas och demoraliseras af manskap, angående hvilket jag icke här vill uttala omdömet i orten, men hvilket jag tror, dels alldeles öfverflödigt, dels mindre lämpligt för kriget, utan ock mycket snart af båda Statsmakterna måste finnas fullt berättigad till åtminstone någon hjälp vid ett försvar i krig, dertill dess tappra befolkning, om det blott tillåtes, nog kraftigt skall bidraga. Jag antager att Carlskrona fästning behöfver garnison. Men denna kan säkerligen först bestridas af Marinregementet till dess det småningom hinner upplösas. De båtsmän, som ej genast öfvergå till landförsvaret, kunna ock, om så fordras, till garnison användas. Jag vågar för öfrigt hemställa, om icke något artilleri kan vara behöfligt i det ej ens jernvägsförbindelse egande sydöstra Sverige och, om icke äfven som garnison, den dock ej än raserade fästningen i Carlskrona kunde erhålla några batterier från de redan raserade i Christianstad och Landskrona.

P r o m e m o r i a.

Flottan uppsätter högst 1,400 man *matrosar*, hvilka kosta efter
1868 års stat, å 377: 55, ... R:dr 528,570: —
Flottan antages framdeles dertill erhålla ett *ordinarie* anslag af . . . » 530,000: —
Tills vidare och för *nästa statsreglering* får Flottan af 5:te
Hufvudtiteln t. ex. behålla:
dels alla nuvarande anslag (pag. 19, 20, motionen N:o 4 i 2:dra
Kammarén) som anses uppgå till R:dr (1,155,439 — 612,300 =)

543,239 med afdrag af de 44,659: 52 Kongl. Maj:t ansett böra öfverföras å den 4:de Hufvudtiteln och således . . . R:dr 498,479: 48.
dels de båtsmän, hvilka icke antagas till soldater och hvilka för Flottan ännu kunna vara behöfliga.

Landtförsvaret erhåller nu från 5:te Hufvudtiteln:

anslaget till Marinregementet . . . . . 273,405: 75.
 af anslaget till båtsmän . . . . . 44,659: 42. » 318,065: 17.

samt möjligen framdeles:

Vakansafgift eller *stamsoldat*-upsättning för de nu *effektiva* 5,676 båtsmansnummer, i den mån båtsmän afgå eller blifva till soldater antagna; häraf beräknas *minst* 65 R:dr i medeltal per nummer eller . . . . . » 368,940: —

Summa ny tillgång R:dr 687,005: 17.

Förslag

till aflönings-siat för Blekinge Stamtrupp-korps.

	Lönens belopp.	Aflöning för hvarje grad.	Summa.
Staben:			
1 korps-chef	5,300	5,300	
1 major	3,200	3,200	
1 regements-qvartermästare	1,500	1,500	
1 regements-adjutant	1,000	1,000	
1 dito trumslagare	500	500	
<i>Arfvoden</i> åt regements-skrifvare, pastor, väbel och auditör samt läkare	2,000	2,000	
1 gevärs-handtverkare (?)	150	150	
Kompani-staten:			
4 kompani-chefer fast lön	2,200	8,800	
„ tjänstgörings-penningar	600	2,400	
2 andre kaptener	1,100	2,200	
4 förste löjtnanter fast lön	800	3,200	
„ tjänstgörings-penningar	225	1,100	
4 andre löjtnanter	650	2,600	
4 underlöjtnanter	525	2,100	
4 fanjunkare	800	3,200	
12 underofficerare eller			
24 förste korporaler	200	4,800	
24 andre korporaler	75	1,800	45,750

Jag anhåller om remiss häraf till Stats-Utskottet.

N. S. von Koch.